

	Комунальний заклад «КРИВОРІЗЬКИЙ ФАХОВИЙ МЕДИЧНИЙ КОЛЕДЖ» Дніпропетровської обласної ради СИЛАБУС
Освітній компонент	Догляд за хворими з обмеженими можливостями
Освітньо-професійна програма	Сестринська справа
Освітньо-професійний ступінь	Перший (бакалаврський)
Спеціальність	I5Медсестринство Спеціалізація I5.01 Медсестринство
Галузь знань	I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
Статус освітнього компонента	Вибіркова
Форма навчання	Очна/ денна
Рік навчання / семестр	другий рік, семестр IV
Кількість кредитів ECTS/обсяг	Кредитів – 3 Всього годин – 90 Лекції – 14 Практичні заняття – 40 Самостійна робота – 36
Викладач	
E-mail	
Консультації	
Анотація до курсу	Вибіркову компоненту «Сучасні підходи до медсестринських маніпуляцій» здобувач освіти може обрати на II курсі у III-IV семестрі. Медицина стрімко розвивається, і класичні методики маніпуляцій, які вивчалися раніше, замінюються на більш безпечні та безболісні для пацієнта. Цей курс спрямований на формування у майбутніх бакалаврів медсестринства поглиблених практичних навичок та теоретичних знань відповідно до найновіших міжнародних та національних стандартів (протоколів) клінічної практики. Освітня компонента охоплює вивчення еволюції класичних маніпуляцій, впровадження новітніх технологій у догляд за пацієнтами, а також мінімізацію ризиків виникнення внутрішньолікарняних інфекцій.
Мета та завдання курсу	Формування та вдосконалення професійних компетентностей медичних сестер і братів щодо виконання медичних маніпуляцій із впровадженням новітніх технологій, доказових клінічних протоколів, суворих вимог інфекційної безпеки та пацієнтоорієнтованого підходу. Основні завдання: вивчити сучасні стандарти та клінічні протоколи виконання маніпуляцій, правила біобезпеки,

	алгоритми дій у разі аварійних ситуацій, розвинути навички критичного мислення та швидкого прийняття рішень у стресових ситуаціях.
Програмні результати навчання	Обов'язковим завданням постає формування компетентностей заявлених у Стандарті фахової передвищої освіти зі спеціальності І5 Медсестринство галузі знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення освітньо-професійного ступеня «бакалавр сестра медична»: – інтегральна: здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог. ЗК 03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності ЗК 06. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 10. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК 11. Здатність працювати в команді. ЗК 12. Навички міжособистісної взаємодії ЗК 13. Здатність діяти на основі етичних міркувань. СК 02. Здатність розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності і визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях та станах. СК 03. Здатність задовольнити потреби пацієнта/клієнта протягом різних періодів усього життя (включаючи процес вмирання) шляхом планування, допомоги і виконання медсестринських втручань, оцінки та корекції індивідуальних планів догляду, створених у співпраці з пацієнтом/клієнтом, особами, що доглядають, членами сім'ї та іншими медичними і соціальними працівниками. СК 04. Застосовування професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення пацієнтові/клієнтові гідного ставлення, приватності, інтимності, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки. СК 05. Здатність ефективно застосовувати сукупність медсестринських навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення догляду на основі холістичного (цілісного) підходу, враховуючи задоволення потреб пацієнта у комфорті, харчуванні, особистій гігієні та здатності особи задовольняти свої щоденні потреби.

2	Психологічні основи спілкування медичної сестри і пацієнта з особливими потребами. Розвиток емоційної стійкості та стресостійкості у родині, де є людина з обмеженими можливостями. Клінічна класифікація типів пацієнтів. Тактика медичної сестри в залежності від типу пацієнта. Стратегія копінг у стресових ситуаціях.	2	4 2 2	
3	Реабілітаційне медсестринство у відділеннях різного профілю. Комплексний догляд : постільний комфорт, гігієна, профілактика пролежнів, розвиток навичок самообслуговування пацієнтів з особливими потребами. Сучасні засоби переміщення пацієнта Прийняття для збереження або відновлення здатності до самообслуговування. Особливості спілкування з пацієнтами з порушенням зору, слуху. Навчання членів родини догляду та комунікації з пацієнтами з обмеженими можливостями. Використання арт-педагогіки та арт- терапії у соціальній роботі з пацієнтами з обмеженими можливостями Ключові корекційні технології: логопедичний масаж, артикуляційна гімнастика, звукова корекція, дихальні вправи, мовленеві тренажери. Складання анкети-скринінгу для визначення рівня стосунків у родині, де мешкають особи з обмеженими можливостями. Використання сучасних інформаційних та адаптивних технологій в медсестринському догляді за пацієнтами з обмеженими можливостями.	2	4 2 2 2 2 4 2 4	
4.	Реабілітаційний медсестринський догляд за пацієнтами після спінальних травм внаслідок воєнних дій. Сприяння покращенню якості життя. Особливості переміщення пацієнтів з ампутацією кінцівок.	2	4 2	
Разом		8	46	
ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ				

№ з/п	Тема	Години	
01	Технології соціальної адаптації для пацієнтів з обмеженими потребами	4	
02	Психологічні основи спілкування медичної сестри і пацієнтів з особливими потребами	4	
03	Емоційна стійкість та гнучкість у взаєминах з особами з обмеженими потребами.	4	
04	Комплексний догляд : постільний комфорт, гігієна, профілактика пролежнів, розвиток навичок самообслуговування пацієнтів з особливими потребами.	4	
05	Реабілітаційний медсестринський догляд за особами з обмеженими можливостями після перенесеного інсульту та інфаркту.	4	
06	Реабілітаційний медсестринський догляд за пацієнтами з психо-неврологічними захворюваннями.	4	
07	Особливості медсестринського догляду за пацієнтами з сенсорними порушеннями .	4	
08	Комплексний медсестринський догляд за пацієнтами із спінальною травмою внаслідок воєнних дій.	4	
09	Позиціонування та переміщення пацієнтів із спінальною травмою внаслідок воєнних дій. Підсумкове заняття.	4	
	Разом:	36	

Пререквізити	Інтегрується з такими дисциплінами як Анатомія та фізіологія, Фармакологія та медична рецептура, Медичне право, Основи загальної психології, Основи медсестринства, Інформаційні технології в медсестринстві
Кореквізити	Медсестринство у внутрішній медицині, Медсестринство в хірургії. Обстеження та оцінка стану здоров'я людини.
Постреквізити	Клінічне медсестринство в хірургії. Клінічне медсестринство у внутрішній медицині. Клінічне медсестринство в хірургії. Менеджмент та лідерство в медсестринстві.
Методи навчання	Лекції – інтерактивні, мультимедійні, з використанням презентацій, відеофрагментів, опитувань, клінічних кейсів. Розповідь – коротка, образна подача матеріалу у форматі живої історії. Бесіда / дискусія – діалогова взаємодія з елементами дебатів, опитувань, використанням платформ Classroom. Пояснення – структуроване розкриття понять із візуалізацією. 2. Наочні відеоінструкції - навчальні відео з коментарями викладача. Електронні ресурси – QR-коди до додаткових матеріалів. 3. Практичні Вправи – тренажери, симулятори клінічних ситуацій. Клініко-ситуативні завдання / кейси – робота в групах, моделювання професійних ситуацій. Підготовка до ліцензійного іспиту «ЄДКІ» – онлайн-тести, симулятори, платформи дистанційного навчання.

	Методи стимулювання та мотивації Ігрові технології: квести, онлайн-вікторини. Професійні симуляції: рольові ігри, розбір клінічних кейсів. Зворотний зв'язок: рейтинги активності, миттєві опитування Методи за рівнем самостійності Репродуктивні – повторення матеріалу за зразком. Консультування онлайн – індивідуальні консультації Індивідуальні / групові проєкти – інтеграція міждисциплінарних знань.
Методи контролю	Методи контролю та самоконтролю Електронне тестування, GoogleForms. Самоперевірка через мобільні застосунки. Онлайн-зворотний зв'язок і корекція знань у цифровому середовищі. Універсальні сучасні методи Словесно-інформаційні, дослідницькі, інтегровані. Цифрові та медіаорієнтовані: мікровідео.
Види контролю	Система контролю знань у фаховому медичному коледжі поєднує класичні педагогічні методи та сучасні цифрові інструменти, спрямовані на розвиток професійних компетенцій, критичного мислення й самостійності здобувачів освіти. 1. Попередній (діагностичний) контроль Класичні методи: вступне тестування, бесіда, опитування. Сучасні інструменти: онлайн-тести (GoogleForms); інтерактивні опитування (GoogleForms); короткі відео-рефлексії здобувачів освіти 2. Поточний (формульальний) контроль Класичні методи: усне або письмове опитування, блиц-контроль, практичні завдання. Сучасні методи: тематичні тести з теми (GoogleForms); короткі відеовідповіді або reels-презентації з поясненням процесів; контроль практичного тренінгу згідно протоколів діяльності медичної сестри; 3. Тематичний контроль Класичні методи: колоквіум; відповіді за питаннями. Сучасні методи: онлайн-тестування ; кейс-завдання (розв'язання ситуаційних завдань); створення презентацій; моделювання професійних ситуацій
Перелік практичних навичок та умінь	

1. Виявляти проблеми пацієнта, формулювати медсестринський діагноз.
2. Складати індивідуальні плани медсестринського догляду за пацієнтом, використовуючи стандартні плани догляду.
3. Складати індивідуальні плани навчання пацієнта, використовуючи стандартні плани навчання.
5. Обробляти руки до і після виконання будь-якої маніпуляції.
6. Обробляти руки і слизові оболонки при контакті з біологічними рідинами.
7. Визначати ступінь ризику розвитку пролежнів у пацієнта.
8. Проводити заходи з профілактики пролежнів.
9. Обробляти шкіру за наявності пролежнів.
10. Здійснювати заходи з догляду за статевими органами, промежиною (профілактика попрілостей).
11. Здійснювати заходи з догляду за очима (промивання, закапування крапель, закладання мазі, ванночки).
12. Здійснювати заходи з догляду за вухами, оброблювання зовнішнього слухового ходу.
13. Здійснювати заходи з догляду за носовими ходами.
14. Здійснювати заходи з догляду за порожниною рота (огляд, протирання, зрошення, полоскання, аплікації).
15. Подавати сечоприймач, судно тяжкохворим.
16. Складати порційну вимогу на харчування хворих.
17. Складати приблизне добове меню згідно з рекомендованою дієтою.
18. Годувати тяжкохворого пацієнта з ложки і напувальниці.
19. Здійснювати штучне харчування пацієнта (на фантомі).
20. Вимірювати температуру тіла. Реєструвати дані термометрії в температурному листі.
21. Підраховувати частоту дихальних рухів. Реєструвати дані в температурному листі.
22. Визначати життєву ємність легень за допомогою спірометра.
23. Подавати кисень через маску, носові катетери і канюлі.
24. Досліджувати пульс. Реєструвати дані в температурному листі.
25. Вимірювати артеріальний тиск. Реєструвати дані в температурному листі.
26. Визначати набряки.
27. Надавати допомогу під час блювання, аспірації блювотних мас.
28. Застосовувати газовідвідну трубку.
29. Застосовувати очисну клізму.
30. Застосовувати сифонну клізму.
31. Застосовувати лікувальну мікроклізму.
32. Застосовувати лікувальну краплинну клізму.
33. Застосовувати олійну клізму.
34. Застосовувати гіпертонічну клізму.
35. Проводити катетеризацію сечового міхура м'яким катетером.
36. Промивати сечовий міхур.
37. Накладати гірчичники.
38. Накладати зігрівальний компрес.
39. Накладати охолоджувальний компрес.
40. Застосовувати міхур з льодом.
41. Застосовувати грілку.
42. Навчати пацієнта користуванню кишеньковим інгалятором.
43. Закрапувати краплі в очі, ніс, вуха, закладати мазь за нижнє повіко.
44. Виконувати внутрішньошкірні ін'єкції (на фантомі).
45. Виконувати підшкірні ін'єкції (на фантомі).
46. Виконувати внутрішньом'язові ін'єкції (на фантомі).
47. Виконувати внутрішньовенні ін'єкції (на фантомі).
48. Брати кров з вени для лабораторного дослідження шприцом та вакуумною пробіркою.

(на фантомі).

49.Збирати і заповнювати систему для внутрішньовенних вливань.

50.Виконувати внутрішньовенне краплинне вливання ліків(на фантомі).

51.Брати кал на приховану кров, яйця гельмінтів.

52.Брати сечу на загальний аналіз, за методом Нечипоренка, на діастазу.

53.Брати кров з вени для бактеріологічного дослідження (на фантомі).

54.Промивати шлунок пацієнту в свідомому стані (на фантомі).

55.Промивати шлунок пацієнту в непритомному стані (на фантомі).

56.Брати промивні води шлунка для дослідження.

57.Готувати пацієнта та оснащення до проведення пункцій: плевральної, абдомінальної пункції, люмбальної.

58.Виконувати антропометричні дослідження.

Перелік питань до підсумкового контролю

1.Виявляти проблеми пацієнта, формулювати медсестринський діагноз.

2.Складати індивідуальні плани медсестринського догляду за пацієнтом, використовуючи стандартні плани догляду.

3.Складати індивідуальні плани навчання пацієнта, використовуючи стандартні плани навчання.

5.Обробляти руки до і після виконання будь-якої маніпуляції.

6.Обробляти руки і слизові оболонки при контакті з біологічними рідинами.

7.Визначати ступінь ризику розвитку пролежнів у пацієнта.

8.Проводити заходи з профілактики пролежнів.

9.Обробляти шкіру за наявності пролежнів.

10.Здійснювати заходи з догляду за статевими органами, промежиною (профілактика попрілоостей).

11.Здійснювати заходи з догляду за очима (промивання, закапування крапель, закладання мазі, ванночки).

12.Здійснювати заходи з догляду за вухами, оброблювання зовнішнього слухового ходу.

13.Здійснювати заходи з догляду за носовими ходами.

14.Здійснювати заходи з догляду за порожниною рота (огляд, протирання, зрошення, полоскання, аплікації).

15.Подавати сечоприймач, судно тяжкохворим.

16.Складати порційну вимогу на харчування хворих.

17.Складати приблизне добове меню згідно з рекомендованою дієтою.

18.Годувати тяжкохворого пацієнта з ложки і напувальниці.

19.Здійснювати штучне харчування пацієнта (на фантомі).

20.Вимірювати температуру тіла. Реєструвати дані термометрії в температурному листі.

21.Підраховувати частоту дихальних рухів. Реєструвати дані в температурному листі.

22.Визначати життєву ємність легень за допомогою спірометра.

23.Подавати кисень через маску, носові катетери і канюлі.

24.Досліджувати пульс. Реєструвати дані в температурному листі.

25.Вимірювати артеріальний тиск. Реєструвати дані в температурному листі.

26.Визначати набряки.

27.Надавати допомогу під час блювання, аспірації блювотних мас.

28.Застосовувати газовідвідну трубку.

29.Застосовувати очисну клізму.

30.Застосовувати сифонну клізму.

31.Застосовувати лікувальну мікроклізму.

- 32.Застосовувати лікувальну краплинну клізму.
- 33.Застосовувати олійну клізму.
- 34.Застосовувати гіпертонічну клізму.
- 35.Проводити катетеризацію сечового міхура м'яким катетером.
- 36.Промивати сечовий міхур.
- 37.Накладати гірчичники.
- 38.Накладати зігрівальний компрес.
- 39.Накладати охолоджувальний компрес.
- 40.Застосовувати міхур з льодом.
- 41.Застосовувати грілку.
- 42.Навчати пацієнта користуванню кишеньковим інгалятором.
- 43.Закрапувати краплі в очі, ніс, вуха, закладати мазь за нижнє повіко.
- 44.Виконувати внутрішньошкірні ін'єкції (на фантомі).
- 45.Виконувати підшкірні ін'єкції (на фантомі).
- 46.Виконувати внутрішньом'язові ін'єкції (на фантомі).
- 47.Виконувати внутрішньовенні ін'єкції (на фантомі).
- 48.Брати кров з вени для лабораторного дослідження шприцом та вакуумною пробіркою (на фантомі).
- 49.Збирати і заповнювати систему для внутрішньовенних вливань.
- 50.Виконувати внутрішньовенне краплинне вливання ліків(на фантомі).
- 51.Брати кал на приховану кров, яйця гельмінтів.
- 52.Брати сечу на загальний аналіз, за методом Нечипоренка, на діастазу.
- 53.Брати кров з вени для бактеріологічного дослідження (на фантомі).
- 54.Промивати шлунок пацієнту в свідомому стані (на фантомі).
- 55.Промивати шлунок пацієнту в непритомному стані (на фантомі).
- 56.Брати промивні води шлунка для дослідження.
- 57.Готувати пацієнта та оснащення до проведення пункцій: плевральної, абдомінальної пункції, люмбальної.
- 58.Виконувати антропометричні дослідження.

Політика курсу

Опанування ОК «Сучасні підходи до медсестринських маніпуляцій» передбачає систематичну участь здобувача освіти в освітньому процесі, підготовку до практичних занять, своєчасне та самостійне виконання навчальних завдань, дотримання принципів академічної доброчесності, професійної етики та правил безпечної роботи в кабінеті доклінічної практики.

Самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів без використання зовнішніх джерел інформації та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

Дотримання принципів та норм етики та деонтології у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності.

Дотримання правил внутрішнього розпорядку Коледжу, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні зі здобувачами освіти та викладачами, медичним персоналом закладів охорони здоров'я;

Усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності та медичної етики.

Присутність на всіх навчальних заняттях (теоретичних та практичних), підсумковому контролі є обов'язковою з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків з поважних причин)

Відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з графіком відпрацювання пропущених або незарахованих занять та консультацій.

Використання цифрових ресурсів та інструментів ШІ допускається як допоміжний засіб навчання за умови критичного оцінювання інформації, самостійності виконання завдань та дотримання академічної доброчесності. Комунікація учасників освітнього процесу ґрунтується на взаємоповазі, відповідальності, партнерстві та професійній етиці.

Політика оцінювання

Під час оцінювання засвоєння кожної теми студенту виставляються оцінки за 4 бальною шкалою та за 100-бальною шкалою з використанням прийнятих та затверджених критеріїв оцінювання для навчальної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені методичною розробкою для вивчення теми. Студент повинен отримати оцінку з кожної теми. Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали залежно від кількості тем.

Форми оцінювання поточної навчальної діяльності стандартизовані і включають контроль теоретичної та практичної підготовки.

Підсумковий бал за поточну діяльність визначається як арифметична сума балів за кожне заняття і за індивідуальну та самостійну роботу, відповідно до системи оцінювання, встановленої у Коледжі. Повторне оцінювання, відпрацювання пропущених занять та оскарження результатів здійснюються відповідно до внутрішніх нормативних документів Коледжу.

Інформаційні ресурси

Основна

Лісовий В.М., Ольховська Л.П., Капустник В.А. Основи медсестринства: підручник. — К.: ВСВ Медицина, 2018. — 560 с.

Додаткова

Касевич Н.М. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка : підручник. — К.: Медицина, 2008. — 424 с.

Касевич Н.М. Практикум із сестринської справи: навч. посіб. — К.: Здоров'я, 2005. — 464 с.

Інформаційні ресурси

Джерела інформації рекомендовані студентам:

підручники у паперовому та електронному варіанті

чинні накази МОЗ України

Наказ МОЗ України від 11.08. 2014 № 552 Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Дезінфекція, передстерилізаційне очищення стерилізація медичних виробів в закладах охорони здоров'я»

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1067-14#Text>

Наказ МОЗ України від 03.08.2021 № 1614 «Про організацію профілактики інфекцій та інфекційного контролю в закладах охорони здоров'я та установах/ закладах надання соціальних послуг/ соціального захисту населення».

https://zakononline.ua/documents/show/502234_760886

Наказ МОЗ України від 16.12.2024 № 2103 "Про затвердження Порядку проведення екстреної постконтактної профілактики у працівників, які проводять тестування на ВІЛ або надають медичну допомогу..."

<https://moz.gov.ua/uk/decrees/nakaz-moz-ukrayini-vid-16-12-2024-2103>

Наказ МОЗ України від 03.07.2020 № 1510 «Про затвердження Порядку проведення епідеміологічного нагляду за дифтерією»

<https://moz.gov.ua/uk/decrees/nakaz-moz-ukraini-vid-03072020-1510->

Наказ МОЗ України від 31.10.2024 N 1827 "Про затвердження Державних санітарних норм та правил "Порядок управління медичними відходами, у тому числі вимоги щодо безпечності для здоров'я людини під час утворення, збирання, зберігання, перевезення, оброблення таких відходів"

<https://ips.ligazakon.net/document/MN029197>

Наказ МОЗ України від 08.05.2025 № 785 Про затвердження Державних санітарних норм та правил зі збору, сортування, транспортування, зберігання, дезінфекції та прання білизни в закладах охорони здоров'я

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0813-25#Text>

Наказ МОЗ України № 494 від 07.08.2015 Про деякі питання придбання, перевезення, зберігання, відпуску, використання та знищення наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів закладах охорони здоров'я.

https://zakononline.ua/documents/show/368178_492922

Наказ МОЗ України № 148 від 17.03.2015 Інструкція щодо заповнення форми первинної облікової документації № 108-о «Журнал реєстрації аварій при наданні медичної допомоги ВІЛ-інфікованим особам та роботі з ВІЛ-інфікованим матеріалом».

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0378-15#Text>

Міністерство охорони здоров'я України <http://moz.gov.ua>;

Всесвітня організація охорони здоров'я

<https://www.who.int/ukraine/uk/publications/9789241516822>

Етичний кодекс медичної сестри України <https://studfile.net/preview/9748745/page:3/>

Кримінальний кодекс

України http://www.0zd.ru/gosudarstvo_i_pravo/kriminalna_vidpovidalnist_medichnix.html

Медично-облікова документація <http://mozdocs.kiev.ua/?nav=8>

Центр додаткової професійної освіти Інституту геронтології Національної академії медичних наук України

<https://www.youtube.com/playlist?list=PL5BqEV9Zrujp16oEypHV4zEnTtaKunCoA>

Центр громадського здоров'я МОЗ України <https://phc.org.ua/>

Цифрове видавництво Експертус Освіта <osvita-mail@oplatforma.com.ua>

Журнал Головна медична сестра

Платформа Evo pro info@evopro.pro

Асоціація медичних сестер України

https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/21685433/

ДУ Центр громадського здоров'я МОЗ України

https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details

Джерела доказової медицини

<https://moz.gov.ua/uk/dzherela-dokazovoyi-medicini>

Розглянуто та схвалено на засіданні циклової комісії фундаментальних медичних дисциплін та практичної підготовки

Протокол № ____ від « ____ » _____ 2026 р.
Голова ЦК _____ / _____ /
(підпис) (прізвище, ім'я)